

L a t w e e f o u A w i s e s.

Nr. II. Zettortdeena 12tā Merz 1842.

Luhd samas deenā datbs.

Kur irr tas zetta-wihrs, kas laikam ne apstah-
ths — pahrdohmaht,zik taht, un kā winsch
tik taht irr tappis? — un pahrskattites, kā
wissas winna leetas stahw, ko un zik tehrejjs? —
un isklausinah arri to, zik taht wehl warr
buht ta weeta, kur winnam ta eeshana? Je-
kats, kas wissur, kur tik ko barra ween, ar
azzim un prahdu dsihwo, tà darra. Nu, lossi-
tajs! ir tu, ir es, mehs abbi diwi effam zetta-
laudis, aizinati us Deewa = walstib; muhsu
preefschä irr tas zelsch zaur schihs semmes dsih-
wibu us to Deewa-pilsatu, kas debbefis. Tur
buhs muhsu tehwischka; scheitan wissur effam
tā kā sweschumā, kur nerweenam paleekama wee-
ta now. — Bet ikkatra swrehta deenā mums
zetta laudim teek eerahdita apstahjama weeta
swrehta Deewa-nammā, kurrā warram eegree-
stees, atpuhstees no tahm dasch daschadahm zetta-
gruhtibahm un zeeshanahm, ir pateikt mihtam
Deewam, mubsu wissu schehligam tehwam un
waddonam, par wisseem teem preekeem, ar ko
winsch mums muhsu zellu dauds weetā bija ap-
stahdijis, bet ir pahrbauditees un raudsib, kā
ar mums pascheem irraid? woi tik paschi
ne bijam wainigi, ja mums daschā weetā gruhti
bija japhulejahs? woi tik ir kattru brihdi wehrā
likkam tahs laika un zetta sihnes? woi tik, da-
schubahn nomaldijuschees no ta taisna zetta, ne
staigajam par tahdeem zelleem, kas eesahkumā
labbi gan bija, bet kur pehz gallam mums bija ja-
breen var grehku-dubleem? — Par tahdu ismekle-
schanas deenu itt ihpaschi irr nolikta luhdsama
deena. „Kas tu tahds effi? luhdsama deena
us ikweenu fakka; ak tu, pahr ko tas debbes-
tehws atkal sawu fauli leek spihdeht, kahds irr
taws tikkums? kahda tawa gudriba un sapra-
schana? kahda tawa mahziba un tawa tizziba?
kahda tawa mihiba?

Kā Deewos tewi irr mihtejis wissas weetu
weetās, wissas tawās dsihwibas-deenās! —
Tik kā tu peedsimmi, tewi likke eeksch mihtu
wezzaku rohkahm. Tahs tewi time un gehrbe;
tahs tewi kluffinaja un kohpe; tahs tewi likke pee
tawas barribas awota; tahs tawu wahju kahju
sippinaja un waldijs; tahs tewim to wissu ap-
gahdaja un sargaja, kas waijadisigs, lai tu war-
retu peenemtees augumā. — Ar Deewa paligu
tu isangi leels; bet tas engelu-pahrs, kam
Deewos tawu schuhpuli bija eerahdijis par palee-
kamu weetu, nekad ne stahweja taht no tewim,
tawu laimi un labbklahschannu schkirdams un
wairodams. — Tā Deewos fewi nekad neaplee-
zinatu ne irr patnettis, tewi waddidams par lih-
dseneem zelleem.

Un kahda leela, neisfakkama leela Deewa
mihtestiba tewim atspihdejuse zaur Jesu Kristu? Jesus
Kristus pats mihtais Deewa dehls, irr
nahzis pafaulē, mekleht, waddiht, mahziht,
swrehtus darriht wissus, kas nomaldijuschees bes
waddona pa greku-tukfnesi buhtu pasudduschees.
Sakki, woi winsch ir tew par labbu mi swrehtu
laimi ne irr nahzis? — Kā wahrds irr schis
wahrds, kas jau tawas kristishanas deenā tappe
dsirdehts: „laideet tohs behrninus pee mannim
nahkt! jo tahdeem peederr ta debbesu-walsti-
ba?“ — Woi ta narv Wina sauzama vals,
kas tawai firdi bija, itt kā rihta-leetus us iskal-
tuschu semini; „nahzeet schurp pee mannim,
juhs noßkummuschi! es gribbu juhs atveegli-
naht?“ — Un ko tu dohma no ta wahrda, kas
arri irr Wina: „ta irr manna meesa, kas
par jums tohp dohta! tahs irr mannas affinis,
kas par jums un par daudseem tohp isleetas par
pameschanu to grehku?“

„Taisees tad tik, fakka ta luhdsama deena,
sarehkinah wissas tahs Deewa mihtestibas un
schehlastibas parahdischanas, lai tu warretu weenā

Kattishanā tāhs pahrskattih! Woi tik tew tad arri ne buhs ap firds, itt kā Jēhakam pee Jardana-uppes, kad fazzijs: „es esmu mas prett wissahm apschehloschanahm un prett wissas peetizzibas, ko tu tawam Falpam effi darrijs?“ — Jo kur un kā tu to wissu effi pelnijis? Kad bija tas brihdīs, kurrā tu tawam Deerwam ko papreeksch effi derwis? — Un lai arri Deewrs, ko tik dohd ween, to dohd no tihras mihlestibas un schehlastibas bes wissa muhsu nöpelna; bet woi tad wissa winna dohschana warr buht bes sinnas dohschana? Woi winsch par to wissu ne prassa, lai tu darri winna prahru? „Staiga preeksch mannim, un effi deewabihjigs!“ schis winna wahrds to parahda. — Bet woi tu to darri? — Ak tad pahrmeklejees! peekohdina ta luhsama deena. Israugi tikkai tawu firbi un wissu tawu buhschanu! — Un ko tu tur redsefi? To paschu, ko Dahwid's redseja, kad tas praweets Mahtans pee winna nahze. — Lai, ka tu, ko Dahwid's bija darrijs, ne effi noseedsees; bet, lassitajs! ikweenam faws akmīns, pee ka winsch dausa kahju. Tapehz tik ne apdohma-jees, weenā zellā eet lihds ar Dahwidu, kad pehz Dahw. dīesm. 51, 3 — 6. Dahwid's fazzijs: „Apschlojées pahr mannim, ak Deewrs, pehz tawas schehlastibas! isdeldi mannas pahrkahpschanas pehz tawas leelas firds-schehlastibas! Maisga manni labbi no mannas noseedsibas, un schliksti manni no manneem grehkeem! Jo es atsihstu mannu pahrkahpschanu, un manni grehki irr weenumehr manna preekschā. Tew weenam esmu es grehkojis, un launa preeksch tawahm azzim darrijs; ka tu eefsch tawem wahrdeem taisns, un eefsch tawas teesas schliksts paleezi!“ — Lassitajs! woi tu, dīrdejīs schohs wahrdus no Dahwida muttes, tà kā pamanni arridsan, kas tew jadarra luhsama deenā? jeb woi luhsamas deenas-darbs wehl kluhs apflehpst preeksch tawahm azzim? — Nu lai, ka buhtu, nahz tik Kattitees, kas jadarra luhsama deenā! — Luhsamas deenas darbs ir-raid: 1) atsihst fawas pahrkahpschanas, 2) Deewu luhgat, lai winsch pahr tewim apschehlojabs, palihdsedams tewim, atgreestees; jo 1) Deew-

wam weenam tu effi grehkojis, un 2) Deewrs, buhdams taisns, ikkatram atmaka pehz winna darbeem.

Tad nu parissam diwi reisi diwi darbi, tas irr tschetri darbi darrami luhsama deenā. Pir-majs darbs: „atsihst fawas pahrkahpschanas.“

Kad Dahwid's to laulibu bija pahrkahpis ar Batsebas, tad tas Kungs suhtijs to praweetu Mahtanu pee Dahwida. — Un tas praweets Mahtans stahstija Dahwidam to stahstu no ta baggata wihra un no ta nabbaga wihra, kam weens weenigs jehrinisch, ko tas baggats winnam nehme, un fataisija to preeksch to zellawihrū, kas pee winna bija nahzis. Un kad Dahwid's warren lohti apskaitehs us to baggatu grehzineeku, fazzidams: „tas wihrs, kas to irr darrijs, irr to nahvi pelnijis!“ — tad atfazzijs Mahtans us Dahwidu: „tu effi tas wihrs!“ — Un schis Mahtana stahstis lihds ar wissu winna pahrmahzischchanu Dahwidam to labbumu darrija, ka winsch minnetōs wahrđōs fakka: „es atsihstu mannu pahrkahpschanu, un manni grehki irr weenumehr manna preekschā!“ — Nu, lassitajs! ko tu dohma, kā tas Kungs luhsama deenā taggadin wehl darra? — Lai buht kas buhdams, bet kā jaw sinni, bes pahrkahpschanahm, bes noseedsibas, bes grehkeem ir tu ne effi wiss. Bet woi tik tu tohs atsihstu arri? — Naugi, tālabbad tas Kungs, taws Deewrs luhsama deenā suhta weenu swaibitu no zilweku kahrtas, paschu kehninu Dahwidu pee tewis. — Un schis winna suhihts fakka us tewi: „es“ — es atsihstu mannu pahrkahpschanu, „bet woi tik tu to arri darri? Es esmu to laulibu pahrkahpis ar Batsebas, un schis mans grehks „irr weenumehr manna preekschā;“ bet tu, ak fristihts zilweks! kas skaidraki sinni Deewu un Deewa bauflibu, ko tad tu darrijs? Woi tu sawam laulatam draugam tawu sohlišchanas-wahrdu effi turrejis? — Un lai, ka weenā weestā, woi tik irr wissas? Woi tawa laulata drauga atpuhschanas un waimanas ne zellahs us debbesi? Woi tu tas ne effi, kas winnam winna deenas pagruhtina ar tāvu ahrribu, dufmibu, bahrsibu, nesaderribu, dserfchanu, trak-

kumu? — „Es atsikstu mannu pahrkahpschanu, un tas grehks, ka es behrnus esmu dseindejis netaisnā laulibā, irr weenumehr manna preefschā; bet woi tad tu effi labbaks pahr manni, ak tu, kas farwus taisnā laulibā peedsimmuschus behrnus palaidi, ne mahzi, us Deewa zelleem ne waddi, pee Jesu ne laidi nahkt, skohlai un skohlas laikam aisturri?“ — „Es atsikstu mannu pahrkahpschanu, un mannas assins-wainas irr weenumehr manna preefschā; bet woi tu skaidrs effi no tahm? Ja tew tik buhtu tahds spehks un tahda warra ween, kas manni, woi tad tu simts un wairak tahdu ne buhtu lizzis opkant, ka es to weenigu Uriju? — Kā tad tu drikstī to pirmjeu akminu mest us manni?“ — Laffitajš! ko tad tu, dsirdejis to wissu, darrisi? — Kas irr jadarra luhsdāmā deenā, to darri, fazzidams lihds ar Dahwidu: „es atsikstu mannu pahrkahpschanu, un manni grehki irr weenumehr manna preefschā.“

Ohrais darbs irr: „Deewu luhgt, lai winsch pahr tewim apschehlojabs, tew palihdsedams atgreestees.“

Tawā preefschā Dahwidz to pirmaju darbu jaw irr padarrijis, un woi sinni, ko wehl? — Kur winsch tawā preefschā irr gahjis, kur greeeses, tewim eerahdidams to paschu zetlu? — Atsinnis faru pahrkahpschanu, Dahwidz greechahs, kur jaw irr jagreeschahs grehzinēekam — pee Deewa, fazzidams ar fatruhktu garru, un ar salaustu, sagraustu firdi: „apschehlojies pahr manni, ak Deews, pehz tawas schehlastibas! isdelde mannas pahrkahpschanas pehz tawas leelas firds-schehlastibas! masga manni labbi no mannas noseedsibas, un schkifstī manni no manneem grehkeem!“ — A rē, kur ihsteni peeklahjigs luhsdāmas deenas-darbs! — Greeses, taggabin wehl greeeses ar tahdu paschu garru, ar tahdu paschu firdi pee Deewa, ka schehlastiba irraid neisnemimama! Issuhdsi, isteiji winnam, ka jaw behrns, kam wiina grehki schehl, tawam tehwam faru firdi! Luhsdi, luhgtin luhsdi winnu, ka winsch ne gribbetu tewi atstumt no farwa svehta waiga! Ka winsch tew ne gribbetu darriht pehz tawahm

pahrkahpschanahm; ka winsch pazeltu pahr tewim un avgaismotu faru svehtu waigu, tewim paligā nahkt, atgreestees, un darriht, un dsihwoht, ka darra un dsihwo tee, kas masgati, labbi masgati no wiina noseedsibas, un schkifstī no grehkeem! — Tu gan effi wahjsch un nogurris; jo kur zelzees grehzinēekam spehks, kas tehrehts wirs grehka leelzetta: bet kau! ko Deews fazzijis: „lai tew peeteek manna schehlastiba! mans spehks irr eefsch wahjem warrens.“ — Un bailigs tu arri effi; jo kam wiina grehki irr wiina preefschā, un kas slahw preefsch Deewa, ta wissusinnataja un svehta, ka buhschana un gaifschums spihd itt ka faules — tahds irraid itt ka tas muijineeks, kas ne driksteja ne sawas azzis pazelt us debbesi, un tik sitte pee farahm fruhtim, fazzidams: „Deews, effi man grehzinēekam schehligs!“ Bet woi mums, kas Kristus draudzē, ne irr weens salihdsinatajs pee Deewa? un woi mehs zaur Jesu Kristu ne sauzam us Deewu: „Abba Tehtih!“ un woi ne peederr ikweenam grehzinēekam, kas atgreeschahs fhis wahrds: „vateesi, es tew sakku, wehl schodeen tu buhzi lihds ar mammū parahdis?“ — Tapehz ne behda par neko, greeeses ar fatreektu garru un ar salaustu firdi pee Deewa un us Deewa zelleem! — Bet tas tew irr jadarra; Deewa zelli tew irr jausnemim! Jo apdohma tikkai, kas irr — Treschais darbs: wehrā lift, ka Deewam weenam tu effi grehkojis.

Taisniba irr, ko mehs Dahwidu tannīs minnetōs wahrds wehl dsirdam sakkam un Deewu luhsdām: „tew weenam esmu es grehkojis, un launa preefsch tawahm azzūn darrijis!“ — Deewam weenam ir tu effi grehkojis, ko tu grehkojis. — Ja tu zaur tarveem grehkeem itt ka tas wihrs effi, kas trihsdesmits un astonus gaduds gulleja pee ta dihka Belesda newessels, tad tu gan ir seewin pascham effi grehkojis, bet pahr wisseem wairak Deewam. Jo newessclas mee-sas irr Deewa dahwana, no Deewa dohta, lai ar to dsihwojam un darram pehz Deewa prakta. Ja nu kahds tā ne dsihwo, tad tas avgrehkojabs prett Deewu. — Ja effi atkal itt ka Dahwidz to reissi, jeb ir itt ka ta seewa, ko tee rakstu-

mahzitaji nowedde pee Jesu, un kas laulibas-pahrkahpschanā bija panahka, ihśi sakkoht: ja effi arri sawu tuwaku eweddis kahrdinaschanā, un lihds ar to paschu apgrehkojees; tad tu gan ir sawam tuwakan effi gahnijis winna firdi: bet raugil taws tuwaka zilweks irr Deewa behrns; un kas tebwa behrneem skahdi darra, tas kaitina paschu tehwu, un pahr wisseem wairak pascham tehwam grehko, ko winsch grehko. — Woi tad tu taggadin nomanni, un saprohti, kapehž Dahwidis, ar Batsebas to laulibu pahrkahpis, sakka: „tew weenam esmu es grehkojis!“ — Nu un tewim, lassitajs, Dahwidis arri neko zittu sinn saazziht, ne kā to: „Deewam weenam effi grehkojis, un kauna iſk preefsch winna azzin ween darrjis!“ — To leezi wehrā! to apdohma luhdsamā deenā! — Beidsoht peelerz preefschahdahm dohmahm wehl to, kas zettortais darbs; prohti: Deews, preefsch ka azzin tu kaima effi darrjis, buhdams taisns, iſkatram aismaksahs pehz winna darbeem.

Dahwidis wehl schinū leetā irr bījis taws preefschahjejs, fazidams minnetōs wahrdōs: „tu eeksch taweeem wahrdeem taisns, un eeksch tawas teesas schkihts paleezi.“ — Kaut wissi, kas wehl scho paschu deenu staiga pa grehku leel-zellu, to atsihtu! Zif taht tad tu dohma tapt? Woi tad taws atmaksatajs ne sinnahs tewi panahkt? un tewim atdoht pehz taweeem nedar-beem? — Tas stiprais Deews ne irr zilweks, ka tas mellostu, nedz zilweka behrns, ka winnam kas schel buhtu. Buhtu winsch ko saazzijs, un ne darrjis? jeb runnajis, un ne turrejis? — Un klau iſk! to winsch sakka, to winsch runna: „es tewi ne atstahschu, nedz tewi pamettischu!“ Schis wahrdis arri tewim ak grehzigs zilweks! peedert un wehrā nemunams wahrdis; prohti ir tewi Deews ne atstahs, bet sawā laikā stahdihs preefsch sawa sohda-frehsla! Ir tewi Deews ne pamettihs nepahrmanzitu! Jo winsch irr

taisns eeksch wisseem saweem wahrdeem, kā it eeksch wisseem saweem zelleem, un paleefschkihts eeksch sawas teesas. — Turpretti tu, ak grehzigs zilweks! kas par to wissu ne behdadams, luhdsamā deenā ne klausi Dahwidu, to Deewa suhtitu praweetu pee tewis, un Dahwida pehdahm ne staiga pakat, un ne darri, ko Dahwidis darrija, kad foħlijahs, Deewam uppureht taisnibas uppurus, un mahzicht wehl zittus pahr-kahpejus tohs Deewa zellus. — Kā tad tu pa-stahwesi preefsch ta atmaksataja waiga? Kā tu panessi to wahrdi: „eita nobst no manni, juhs nolahdeti, muhschigās inohkās!“ — Talabbaat atgreesees, ak grehzineeks! pee to Kun-gu, tarwu Deewi! Staiga preefsch winna, un effi deewabihjigs! Tad tas Kungs taws Deewos atgreesees preefsch tewi, un apschehlorees pahr-te-wim, un isdeldehs tawas pahrkahpschanas pehz sawas leelas firds-schehlastibas!

Ehdoles Kahrlis.

Teesas fluddin afschana.

Wissi tee, kam kahdas taisnas präfischanas buhtu pee tāhs atstahs mantas no teem nomirruscheem Kalnzeemas fainneckeem, ka: 1) eeksch Mas Peisiniu mahjahn, Daho un winna dehla Indrik Uh-dra; 2) eeksch Odhianu mahjahn, Fritz Odhiana, un 3) eeksch Legsdū mahjahn, Janne Legsda; tohp zaur scho usaizinati, lihds i mu April f. g. pee Kalnzeemas Krohna pagasta teesas peeteiltees, jo wehlak neveenu wairs ne klausib. Kalnzeemā, taf 23schā Februar 1842.

(T. S.) A. Pohge, preefschdetas.

(Nr. 29.) Koll.-Registratur Hildebrandt, pag. ftrhw.

Zitta fluddin afschana.

Leela Swchtēmuischā pee dahrsneeka Sternhof warr dabuht pirk: beeschu, burkanu, kabpostu, kahlu, rutku, salatu, pehterilju, zikorju, leelu un masu gurku un daschadu pukku fehlas, kas labbi dihst un no labbas surtes.

Brihw driskeh.

No juhmallas gubernementu augtas waldischanas pusses: Waldischanas-rahls A. Bettler.
No. 85.